

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain ja Finanssivalvonnasta annetun lain 3 ja 20 b §:n muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 236/2021 vp) täydentämisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan täydennettäväksi hallituksen esitystä laeiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain ja Finanssivalvonnasta annetun lain 3 ja 20 b §:n muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan, että edellä mainittuun hallituksen esitykseen tehdään välttämättömät muutokset ja täydennykset. Ehdotukset koskevat pakotesäätelyn noudattamiseen liittyvää asiakkaan tuntemista ja hallinnollisia seuraamuksia koskevia säännöksiä.

Esityksen tavoitteena on selkeyttää pakotesäätelyn noudattamiseen liittyvää asiakkaan tuntemista koskevaa säännöstä siten, että se olisi tarkkarajaisempi ja täsmällisempi sekä ilmoitusvelvollisten velvoitteiden että valvojen toimivaltuuksien osalta. Hallinnollisia seuraamuksia koskevien ehdotusten tavoitteena on yhtenäistää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain ja Finanssivalvonnasta annetun lain seuraamussäännöksiä sekä korjata hallinnollisen seuraamuksen määräämisoikeuden vanhentumisessa ilmennyt epä johdonmukaisuus.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.3.2023.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	3
2.1 Keskeiset ehdotukset.....	3
2.1.1 Talouspakotteet ja jäädyttämispäätökset.....	3
2.1.2 Hallinnolliset seuraamukset	4
2.2 Pääasialliset vaikutukset.....	5
2.2.1 Taloudelliset vaikutukset	5
2.2.1.1 Vaikutukset kotitalouksiin	5
2.2.1.2 Vaikutukset yrityksiin	5
2.2.1.3 Vaikutukset julkiseen talouteen	6
2.2.1.4 Kansantaloudelliset vaikutukset ja kokonaisarvio taloudellisista vaikutuksista	6
2.2.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	6
2.2.2.1 Vaikutukset kaikkiin valvontaviranomaisiin.....	6
2.2.2.2 Muut viranomaisvaikutukset.....	7
2.2.3 Muut ihmisiin kohdistuvat ja yhteiskunnalliset vaikutukset	7
2.2.3.1 Vaikutukset rikosentorjuntaan ja turvallisuuteen sekä rahanpesuun ja terrorismin rahoittamiseen	7
2.2.3.2 Vaikutukset sukupuolten väliseen yhdenvertaisuuteen.....	7
3 Lausuntopalaute.....	7
4 Säännöskohtaiset perustelut.....	7
4.1 Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä.....	7
4.2 Laki Finanssivalvonnasta	10
5 Voimaantulo	11
6 Toimeenpano ja seuranta	12
7 Esityksen suhde täydennettävään esitykseen	12
8 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys	12
LAKIEHDOTUKSET	14
1. Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta	14
2. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta	16
LIITE	18
RINNAKKAISTEKSTIT	18
1. Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta	18
2. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta	24

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017, jäljempänä *rahanpesulaki*) ja Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 3 ja 20 b §:n muuttamisesta ([HE 236/2021 vp](#)) annettiin eduskunnalle tammikuussa 2022. Hallituksen esityksen käsittely eduskunnassa on viivästynyt. Eduskunnan lopullista vastausta odottaessa havaittiin välttämättömiä ja kiireellisiä muutos- ja täydennystarpeita, jotka koskevat hallituksen esityksessä esitettyjä säännöksiä kansainvälisten talouspakotteiden ja kansallisten jäädyttämispäätösten noudattamisesta ja hallinnollisista seuraamuksista. Valtiovarainministeriö toimitti talousvaliokunnalle 5.10.2022 täydentävän vastineen, jossa hallituksen esityksen mukaista pakotesäännöstä ehdotettiin tarkennettavaksi, jonka lisäksi vastineessa ehdotettiin seuraamusmaksusäännöksiin muutoksia, jotka vaikuttaisivat seuraamusmaksujen suuruuteen, seuraamusmaksujen määräämisen vanhentumiseen sekä siihen, kenelle seuraamusmaksua voidaan määrätä ja missä tilanteissa. Vastineeseen sisältyvät ehdotukset ovat talousvaliokunnan näkemyksen mukaan luonteeltaan sellaisia, että ne edellyttävät intressitahojen ja asiantuntijoiden kuulemista.

Talousvaliokunta pyysi valtiovarainministeriötä antamaan täydentävän hallituksen esityksen siltä osin, kun on kyse ehdotuksista, jotka eivät sisälly eduskunnalle tammikuussa 2022 annettuun hallituksen esitykseen tai jotka koskevat hallituksen esityksen mukaisten ehdotusten laajentamista tai säännösten muotoilujen olennaista muuttamista.

Tässä esityksessä ehdotetaan, että edellä mainittuun hallituksen esitykseen tehdään valtiovarainministeriön välttämättömiksi arvioimat muutokset.

1.2 Valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä. Valmistelussa on konsultoitu ulkoministeriötä ja Finanssivalvontaa.

2 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

2.1 Keskeiset ehdotukset

2.1.1 Talouspakotteet ja jäädyttämispäätökset

Hallituksen esityksessä (HE 236/2021 vp) rahanpesulain 3 lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 16 §, jossa säädettäisiin ilmoitusvelvollisen velvollisuudesta huomioida asiakkaan tuntemista koskevissa menettelyissään Euroopan unionin pakoteasetuksiin sisältyvät velvoitteet nimettyjen tahojen varojen jäädyttämiseksi ja kiellot luovuttaa näille varoja sekä lain varojen jäädyttämisestä terrorismin torjumiseksi (325/2013, jäljempänä jäädyttämislaki) mukaiset jäädyttämispäätökset. Pykälällä on tarkoitus säätää OECD:n alaisen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaisen välisen toimintaryhmän Financial Action Task Forcen (jäljempänä *FATF*) suositusten

6, 7, 27 ja 28 edellyttämällä tavalla ilmoitusvelvollisten velvoitteesta järjestää menettelytapansa pakotteiden noudattamisen varmistamiseksi.

Valtiovarainministeriö on havainnut, että hallituksen esityksessä rahanpesulain 3 luvun 16 §:n muotoilu näyttäisi jäävän suppeammaksi kuin lainmuutoksen alkuperäinen tavoite säätää ilmoitusvelvollisten velvoitteesta järjestää menettelytapansa pakotesääntelyn noudattamisen varmistamiseksi. Hallituksen esityksessä ehdotettu muotoilu velvoittaa ilmoitusvelvollista ainoastaan varmistumaan siitä, että asiakas ei ole varojen jäädytyksen kohteena, mikä ei huomioi pakotesääntelystä ilmoitusvelvolliseen kohdistuvia muita velvoitteita. Esimerkiksi liiketoimia suorittaessa liiketoimen muut osapuolet voivat olla asiakkaan lisäksi varojen tai taloudellisten resurssien jäädyttämisen ja luovutuskiellon kohteena. Edelleen hallituksen esityksessä ehdotettu 16 §:n muotoilu ei huomioi Euroopan unionin asettamia niin sanottuja sektoripakotteita, jotka muun muassa kieltävät liiketoimen suorittamisen tai liiketoimen rahoittamisen esimerkiksi tietyllä teollisuudenalalla toimivien yritysten ja valtio-omisteisten yritysten kanssa, mutta jotka eivät velvoita jäädyttämään varoja. Sektoripakotteiden rikkomiseen kohdistuvat samat rangaistukset kuin jäädyttämisvelvoitteiden rikkomiseen. Molemmat rikkeet on sanktioitu säännösteilyrikoksina.

Hallituksen esityksessä ehdotettu muotoilu pitää sisällään myös informatiivisen viittauksen ilmoitusvelvollisen velvollisuudesta toimittaa tarvittavat tiedot ulosottomiehelle lain eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämistä (659/1967, jäljempänä *pakotelaki*) 2 b §:n 3 momentin ja jäädyttämislain 14 §:n mukaisesti. Koska tästä velvollisuudesta on kuitenkin nimenomaisesti säädetty pakotelaissa ja jäädyttämislaissa, ei rahanpesulaissa ole tarkoituksenmukaista toistaa tätä velvoitetta.

Hallituksen esityksessä ehdotettu 16 §:n muotoilu näyttäisi olevan myös liian suppea siinä mielessä, ettei se sisällä ilmoitusvelvollisille velvoitetta laatia toimintaperiaatteita, menettelytapoja ja sisäistä valvontaa sen varmistamiseksi, että ilmoitusvelvollinen pystyy noudattamaan pakotesääntelyä. Tällä muotoilulla näyttäisi näin olevan myös valvojien toimivaltuuksia ja hallinnollisten seuraamusten määräämismahdollisuutta kaventava vaikutus. Siten hallituksen esityksessä esitetty muotoilu ei korjaisi FATF:n Suomen maa-arviossa esittämää puutetta siitä, että valvojilla ei ole tehokkaita keinoja puuttua valvottaviensa puutteellisiin pakotesääntelyn noudattamisen menettelyihin.

Näin ollen olisi perusteltua selkeyttää eduskunnalle annetussa hallituksen esityksessä ehdotettua rahanpesulain 3 luvun 16 §:n säännöstä, jotta rahanpesulaissa ei kavennettaisi ilmoitusvelvollisille pakotelaissa tai jäädyttämislaissa säädettyä pakotteiden noudattamisvelvollisuutta. Tässä esityksessä ehdotettavilla muutoksilla huomioitaisiin myös Euroopan unionin asettamien pakotasetusten monimuotoisuus, mikä käsittää varojen jäädyttämisen lisäksi myös muunlaisia kieltoja ja rajoituksia, kuten esimerkiksi niin sanottujen sektoripakotteiden sisältämät toimintakiellot ja -rajoitukset.

2.1.2 Hallinnolliset seuraamukset

Rahanpesulain 8 luvun 7 §:n 2 momentissa ja Finanssivalvonnasta annetun lain 42 a §:n 2 momentissa säädetään tällä hetkellä, että jatketuissa rikkomuksissa tai laiminlyönneissä on lyhyempi aika tehdä päätös seuraamusmaksun määräämisestä kuin tapauksissa, joissa rikkomus tai laiminlyönti on ollut kertaluonteinen. Finanssivalvonnasta annetun lain kyseinen säännös on valmisteltu hallituksen esityksellä 39/2014 vp ja rahanpesulain vastaava säännös hallituksen esityksellä 444/2017 vp. Säännösten perusteluissa syytä lyhemmälle vanhenemisajalle ei ole avattu jatkettun rikkomuksen tai laiminlyönnin osalta. Jatkettun teon lyhyempi vanhenemisajaka on vaikuttanut muun muassa Finanssivalvonnan valvontatyöhön. Finanssivalvonta on esittänyt

HE 236/2021 vp eduskuntakäsittelyn yhteydessä lausunnoissaan lakivaliokunnalle ja talousvaliokunnalle muutosta edellä mainittuun pykälään.

Valtiovarainministeriö on katsonut välttämättömäksi ehdottaa tässä esityksessä edellä mainittua Finanssivalvonnan esille tuomaa muutosta sekä myös muita rahanpesulain ja Finanssivalvonnasta annetun lain hallinnollisten seuraamusten määräämistä koskevien säännösten muutoksia. Näin ollen tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi jatketulle rikkomukselle tai laiminlyönnille rahanpesulaissa ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetty lyhyempi seuraamusmaksun määräämisen vanhenemisaika siten, että vanhenemisajat olisivat yhteneväiset sekä kertaluonteisen että jatkettun teon osalta. Lisäksi ehdotetaan, että seuraamusmaksun määräämisessä luotto- ja rahoituslaitokselle sovellettavaa enimmäisliikevaihtoa muutettaisiin siten, että se olisi luotto- tai rahoituslaitoksen tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdon sijaan laitoksen seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihto. Esityksessä ehdotetaan myös, että rahanpesulakiin lisättäisiin vastaavat säännökset kuin Finanssivalvonnasta annetussa laissa koskien hallinnollisen seuraamuksen määräämistä yritysjärjestelytilanteessa. Ehdotuksen mukaan hallinnollinen seuraamus voitaisiin määrätä myös sellaiselle elinkeinonharjoittajalle, jolle elinkeinotoiminta, jossa laiminlyönti tai rikkomus on tapahtunut, on siirtynyt yrityskaupan tai muun yritysjärjestelyn seurauksena.

2.2 Pääasialliset vaikutukset

2.2.1 Taloudelliset vaikutukset

2.2.1.1 Vaikutukset kotitalouksiin

Hallituksen esityksen hallinnollisia seuraamuksia koskevilla ehdotuksilla ei arvioida olevan vaikutuksia kotitalouksiin.

2.2.1.2 Vaikutukset yrityksiin

Esityksen rahanpesulain 3 luvun 16 §:ää koskevilla muutosehdotuksilla on arvoitu olevan vaikutuksia ilmoitusvelvollisiin. Niitä on käsitelty hallituksen esityksessä 236/2021 vp.

Esityksessä ehdotetaan valvontaviranomaisille annettavaksi toimivalta valvoa, että ilmoitusvelvollisen asiakkaan tuntemista koskevat menettelyt kattaisivat myös pakotesäätelyn noudattamiseen liittyvät menettelyt. Ilmoitusvelvollisten tulisi järjestää toimintansa siten, että ilmoitusvelvollisilla on tehokkaat toimintaperiaatteet, menettelytavat ja sisäinen valvonta sen varmistamiseksi, että ilmoitusvelvollinen noudattaa asiakkaan tuntemisessa pakotelain 1 §:n ja 2 a §:n 1 momentissa tarkoitettuja asetuksia sekä päätöksiä, jotka on annettu jäädyttämislain nojalla. Ilmoitusvelvollisen tulisikin jatkossa pystyä esittämään valvojalleen, miten pakotesäätelyn noudattamiseen liittyvä asiakkaan tunteminen on käytännössä järjestetty. Ilmoitusvelvollisille voitaisiin velvoitteen laiminlyönnin tai rikkomisen seurauksena myös määrätä hallinnollisia seuraamuksia. Näiden muutosten edellyttämistä toimista voi aiheutua ilmoitusvelvolliselle nykytilanteeseen nähden sääntelytaakkaa.

Esityksen rahanpesulain 8 luvun 7 §:n 2 momentin ja Finanssivalvonnasta annetun lain 42 a §:n 2 momentin hallinnollisen seuraamuksen määräämisoikeuden vanhentumista koskevilla ehdotuksilla on myös arvioitu olevan vaikutuksia ilmoitusvelvollisiin. Ehdotetut muutokset voisivat johtaa siihen, että jatkossa seuraamusmaksuja voitaisiin määrätä useammin eli ilmoitusvelvollisen näkökulmasta seurausriski kasvaisi. Ehdotetulla muutoksella voi olla vaikutuksia myös oikeushenkilön johtoon kuuluviin henkilöihin tilanteissa, joissa seuraamusmaksu määrätään oi-

keushenkilölle määrättävän seuraamusmaksun lisäksi tai sen sijasta sellaiselle johtoon kuuluvalle henkilölle, jonka velvollisuuksien vastainen edellä tässä pykälässä säädetty teko tai laiminlyönti on.

Rahanpesulain 8 luvun 4 §:n luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruutta koskevassa muutosehdotuksessa on kyse Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849 rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (jäljempänä *neljäs rahanpesudirektiivi*) kansallisesta täytäntöönpanosta. Vaikutukset liittyvät neljännen rahanpesudirektiivin mukaisen tilinpäätöksen käyttämiseen seuraamusmaksun enimmäismäärän perusteena samalla tavalla kuin aikaisemminkin. Tilinpäätöksestä riippuen seuraamusmaksun enimmäismäärä voi olla suurempi tai pienempi verrattuna voimassaolevassa laissa säädettyyn tilinpäätökseen.

2.2.1.3 Vaikutukset julkiseen talouteen

Esityksellä ei ole suoria vaikutuksia Suomen budjettitalouteen tai muuhun julkiseen talouteen. Esityksen rahanpesulain 3 luvun 16 §:ää koskevilla muutosehdotuksilla pyritään varmistamaan, että Suomella ei olisi FATF:n arvioinnin mukaan strategisia puutteita rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen estämisessä. Tällaisella kriittisellä FATF:n arvioinnilla saattaisi olla vaikutuksia myös julkiseen talouteen.

2.2.1.4 Kansantaloudelliset vaikutukset ja kokonaisarvio taloudellisista vaikutuksista

Hallinnollisia seuraamuksia koskevilla ehdotuksilla ei arvioida olevan merkittäviä kansantaloudellisia vaikutuksia.

2.2.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

2.2.2.1 Vaikutukset kaikkiin valvontaviranomaisiin

Esityksen rahanpesulain 3 luvun 16 §:ää koskevilla muutosehdotuksilla on arvioitu olevan vaikutuksia rahanpesulain mukaisiin valvontaviranomaisiin ja asianajajaliittoon. Niitä on käsitelty hallituksen esityksessä 236/2021 vp.

Hallituksen esityksen hallinnollisia seuraamuksia koskevilla ehdotuksilla on arvioitu olevan vaikutuksia rahanpesulain mukaisiin valvontaviranomaisiin. Rahanpesulain ja Finanssivalvonnasta annetun lain hallinnollisia seuraamuksia koskevien säännösten yhdenmukaistaminen selkeyttää ja tehostaa hallinnollisten seuraamusten määräämistä koskevia käytäntöjä. Ehdotuksen mukaan luotto- tai rahoituslaitokseen sovellettaisiin samansisältöisiä säännöksiä riippumatta siitä, onko kyse rahanpesulain tai muiden luotto- tai rahoituslaitosta velvoittavien säännösten laiminlyönneistä tai rikkomisista. Käytännössä on sanktioinnin kohteena usein samanaikaisesti sekä rahanpesulain että muiden lakien säännöksiä koskevia laiminlyönnejä tai rikkomuksia. Vanhentumisajan pidentäminen mahdollistaa puuttumisen merkittäviin seuraamusmaksun alaisiin pitkään jatkuneisiin laiminlyönteihin ja rikkomuksiin, mikä lisää Finanssivalvonnan ja muiden valvojen tarkastustoiminnan vaikuttavuutta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 3 ja 20 b §:ään ehdotetut muutokset johtuvat rahanpesulakiin ehdotetuista muutoksista, joten niillä ei arvioida olevan itsenäisiä merkittäviä vaikutuksia Finanssivalvonnan toimintaan.

2.2.2.2 Muut viranomaisvaikutukset

Hallituksen esityksen hallinnollisia seuraamuksia koskevilla ehdotuksilla saattaa olla vähäisiä vaikutuksia Keskusrikospoliisin rahanpesun selvittelykeskukselle. On mahdollista, että hallinnollisiin seuraamuksiin liittyvien estävyysvaikutusten johdosta ilmoitusvelvolliset tekevät useammin rahanpesun selvittelykeskukselle epäilyttäviä liiketoimia koskevia ilmoituksia.

2.2.3 Muut ihmisiin kohdistuvat ja yhteiskunnalliset vaikutukset

2.2.3.1 Vaikutukset rikosentorjuntaan ja turvallisuuteen sekä rahanpesuun ja terrorismin rahoittamiseen

Rahanpesulain 8 luvun 7 §:n 2 momenttiin ja Finanssivalvonnasta annetun lain 42 a §:n 2 momenttiin ehdotetuilla jatkettuna vanhenemisaikaa koskevilla muutosehdotuksilla arvioidaan olevan vaikutuksia sekä rahanpesulain että muiden Finanssivalvonnan valvonnan alaisuuteen kuuluvien säädösten velvoitteiden noudattamiseen. Ilmoitusvelvollisen näkökulmasta seuraamusriski kasvaisi, kun valvontaviranomaisilla olisi mahdollisuus määrätä seuraamusmaksuja jatkossa useammin. Hallinnollisten seuraamusten teho perustuu muun muassa valvonnassa toteutuvan sanktoriskin suuruuteen, jolloin suurempi todennäköisyys joutua hallinnolliseen seuraamusmenettelyyn ja saada seuraamusmaksu voi parantaa sääntelyn noudattamista. Ehdotuksilla arvioidaan näin olevan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä tehostava vaikutus. Esityksen ehdotusten arvioidaan edesauttavan rahanpesulain noudattamista.

2.2.3.2 Vaikutukset sukupuolten väliseen yhdenvertaisuuteen

Esityksen ehdotuksilla ei arvioida olevan vaikutuksia sukupuolten väliseen yhdenvertaisuuteen.

3 Lausuntopalaute

Esityksestä pyydettiin lausunnot seuraavilta tahoilta: Eduskunnan oikeusasiamies, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Finanssiala ry, Finanssivalvonta, Isännöintiliitto ry, Keskuskauppakamari, Keskusrikospoliisi, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Kuluttajaliitto, Lotteriinspektio, Oikeuskanslerinvirasto, oikeusministeriö, Patentti- ja rekisterihallitus, Poliisihallitus, Rahoitusvakausvirasto, sisäministeriö, suojelupoliisi, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK, Suomen Asianajajaliitto, Suomen Pankki, Suomen Perimistöimistöjen Liitto ry, Suomen Tilintarkastajat ry, Suomen Yrittäjät, Tietosuojavaltuutetun toimisto, Tulli, työ- ja elinkeinoministeriö, ulkoministeriö, Ulosottolaitos, Veikkaus Oy, Verohallinto ja Ålands landskapsregering (Ahvenanmaan maakunnan hallitus).

4 Säännöskohtaiset perustelut

4.1 Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä

3 luku **Asiakkaan tunteminen**

16 §. *Pakotesääntelyn noudattamiseen liittyvä asiakkaan tunteminen.* Hallituksen esityksessä 236/2021 vp ehdotetaan rahanpesulain 3 lukuun lisättäväksi uusi 16 §. Täydentävässä hallituksen esityksessä ehdotetaan, että pykälässä olisi vain yksi momentti aikaisemmin esitetyn kahden momentin sijaan. Tässä esityksessä ehdotetaan kyseisen pykäläehdotuksen uudelleen muotoilua.

Rahanpesulain 3 luvun 16 §:n *otsikkoa* ehdotetaan muutettavaksi siten, että se kertoo asianmukaisesti ja oikeansisältöisesti pykälän sisällön. Kyseessä ei siis olisi ainoastaan varojen jäädyttämiseen liittyvästä asiakkaan tuntemisesta vaan myös laajemmin pakotesääntelyn noudattamiseen liittyvästä asiakkaan tuntemisesta. Pakotesääntelyllä tarkoitettaisiin sekä pakotelakia että päätöksiä, jotka on annettu jäädytyslain nojalla. Pakotelain 1 §:ssä viitataan kansallisiin asetuksiin, joilla saatetaan voimaan Yhdistyneiden kansakuntien (jäljempänä *YK*) turvallisuusneuvoston sitovat päätökset eli turvallisuusneuvoston päätöslauselmiin perustuvat pakotteet ja 2 a §:n 1 momentissa viitataan Euroopan unionin pakoteasetuksiin, joilla pannaan täytäntöön Euroopan unionin laajuisesti *YK*:n turvallisuusneuvoston asettamat pakotteet sekä säädetään Euroopan unionin omasta aloitteestaan käyttöön ottamista pakotteista. Pakotelain 2 b §:ssä säädetään muun muassa Euroopan unionin pakoteasetuksissa nimettyjen henkilöiden ja tahojen varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämistä koskevan velvoitteen täytäntöönpanosta.

Pykälässä säädettäisiin, että ilmoitusvelvollisilla tulisi olla tehokkaat toimintaperiaatteet, menettelytavat ja sisäinen valvonta pakotesääntelyn noudattamiseksi. Pakotesääntelyn noudattamista varten luotujen toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja sisäisen valvonnan osalta ei riittäisi, että ne ovat riskiperusteisesti arvioiden riittäviä, sillä lähtökohtaisesti pakotesääntelyn noudattamisvelvollisuudessa ei ole riskiperusteista harkinnanvaraa.

Lisäksi ottaen huomioon, että pakoteasetusten noudattamisesta ja velvoitteista jäädyttää varat sekä tietojen toimittamisesta ulosottomiehelle on säädetty nimenomaisesti pakotelaissa ja jäädyttämislaissa, näitä velvoitteita ei ole tarpeen toistaa säännöksessä. Näin ollen 16 §:n ehdotetaan käsittävän ilmoitusvelvollisten velvollisuuden järjestää toimintansa siten, että ne käytännössä pystyvät tehokkaasti noudattamaan pakotesäännöksiä ja kansallisia jäädyttämisspäätöksiä. Tämä velvoite kattaisi kaikki ne käytännön toimenpiteet, joihin ilmoitusvelvollisten on ryhdyttävä pystyäkseen toimimaan pakotelain ja jäädyttämislain edellyttämällä tavalla.

Ehdotettu 16 §:n muotoilu tarkoittaisi sitä, että ilmoitusvelvollisten olisi osana asiakkaan tuntemista aina asiakassuhdetta perustettaessa ja asiakassuhteen jatkuvassa seurannassa varmistuttava siitä, onko asiakas pakotelain 1 §:ssä tarkoitettujen *YK*:n turvallisuusneuvoston sitovien päätösten perusteella annettujen kansallisten asetusten tai 2 a §:n 1 momentissa tarkoitettujen pakoteasetuksien tai jäädyttämislaissa säädetyn varojen jäädyttämisen kohteena.

Ilmoitusvelvollisen olisi myös ennen asiakassuhteeseen liittyvän liiketoimen suorittamista sekä rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa ennen kuin yksittäinen liiketoimi suoritetaan varmistuttava siitä, onko liiketoimi pakotelain 1 §:ssä tarkoitettujen *YK*:n turvallisuusneuvoston sitovien päätösten perusteella annettujen kansallisten asetusten tai 2 a §:n 1 momentissa tarkoitettujen pakoteasetusten mukainen tai onko liiketoimi jäädyttämislaissa säädetyn varojen jäädyttämisen kohteena. Jos ilmoitusvelvollinen toteaa asiakkaansa, asiakassuhteeseen liittyvän liiketoimen tai rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitettua yksittäisen liiketoimen olevan 1 momentissa tarkoitettujen varojen jäädyttämisen kohteena, asiakassuhteeseen sovellettaisiin vastaavasti mainitussa momentissa tarkoitettua asetuksen tai jäädyttämislain asiaa koskevia säännöksiä. Ilmoitusvelvollisen olisi lisäksi toimitettava tarvittavat tiedot ulosottomiehelle pakotelain 2 b §:n 3 momentin ja jäädyttämislain 14 §:n mukaisesti.

Jos ilmoitusvelvollinen toteaa ennen asiakassuhteeseen liittyvän liiketoimen tai rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa ennen yksittäisen liiketoimen suorittamista liiketoimen olevan pakotelain 1 §:ssä tarkoitettuja YK:n turvallisuusneuvoston pakotteita koskevia päätöslauselmia täytäntöönpanevien asetusten tai 2 a §:n 1 momentissa tarkoitettujen Euroopan unionin asetusten vastainen, tulisi ilmoitusvelvollisen pidättäytyä kyseisestä liiketoimesta.

8 luku **Hallinnolliset seuraamukset**

1 §. Rikemaksu. Rahanpesulain 8 luvun 1 §:n 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi *uusi 9 c kohta*, jossa säädettäisiin, että rikemaksu määrätään ilmoitusvelvolliselle, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo 3 luvun 16 §:ssä tarkoitetun velvoitteen varmistaa tehokkaiden toimintaperiaatteilla, menettelytavoilla ja sisäisellä valvonnalla, että ilmoitusvelvollinen noudattaa asiakkaan tuntemisessa pakotesäätelyä. Muutosehdotus vastaisi 3 luvun 16 §:n muutettavaksi esitettyä muotoilua. Perustelujen osalta viitataan edellä mainitun pykälän perusteluihin.

3 §. Seuraamusmaksu. Rahanpesulain 8 luvun 3 §:n 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi *uusi 9 c kohta* vastaavalla tavalla kuin edellä rikemaksun osalta siten, että kohdan sanamuoto vastaa 3 luvun 16 §:n muutettavaksi ehdotettua sisältöä.

4 §. Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruus. Rahanpesulain 8 luvun 4 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan neljännen rahanpesudirektiivin 59 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyä niin, että seuraamusmaksun määräämisessä sovellettavana enimmäisliikevaihtona pidetään luotto- tai rahoituslaitoksen tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdon sijaan laitoksen seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihtoa, tai jos luotto- tai rahoituslaitos on osa konsernia, konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihtoa. Säännös vastaisi Finanssivalvonnasta annetun lain 41 ja 41 a §:ään lailla 524/2021 tehtyjä muutoksia, jotka johtuivat Euroopan unionin säädösten asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamisesta (Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sijoituspalvelulain ja Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi, HE 16/2021 vp, s. 56).

5 a §. Hallinnollisen seuraamuksen määrääminen yritysjärjestelytilanteessa. Rahanpesulain 8 lukuun ehdotetaan lisättäväksi *uusi 5 a §*. Voimassa olevassa laissa ei ole säännöksiä siitä, kenelle hallinnollinen seuraamus määrätään, jos rikkomukseen tai laiminlyöntiin osallistunutta ilmoitusvelvollista ei enää ole olemassa. Kyseessä olisi siten selventävä säännös erilaisten yritysjärjestelytilanteiden, kuten liiketoiminnan kaupan tai sulautumisen, vaikutuksesta hallinnollisen seuraamukseen määräämiseen.

Ehdotetun pykälän mukaan rikemaksu, julkinen varoitus tai seuraamusmaksu voitaisiin määrätä myös sellaiselle elinkeinonharjoittajalle, jolle elinkeinotoiminta, jossa laiminlyönti tai rikkomus on tapahtunut, on siirtynyt yrityskaupan tai muun yritysjärjestelyn seurauksena. Ehdotus vastaisi Finanssivalvonnasta annetun lain 41 c §:ssä (Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sijoituspalvelulain muuttamisesta ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi, HE 151/2017 vp, s. 212) ja läheisesti myös kilpailulain (948/2011) 12 §:ssä säädettyä. Euroopan unionin kilpailuoikeuden taloudellisen seuraannon periaatteen mukaan seuraamus kilpailunrajoituksesta voidaan määrätä muullekin toimijalle kuin varsinaisesti rikkomukseen syyllistyneelle. Erotuksena siviilioikeudelliselle seuraannolle taloudellisen seuraannon periaatteen mukaan vastuun kantaa se taloudellinen toiminta, johon rikkomus voidaan liittää. Säännöksen tarkoituksena on varmistaa, että myös yritysjärjestelytilanteessa vastuusäännökset ovat

selkeät ja että seuraamuksista vapautuminen ei ole mahdollista rikkomuksen jälkeisin yhtiöoikeudellisin järjestelyin. Ehdotus vastaa Euroopan unionin kilpailuoikeudessa sovellettavaa käytäntöä.

7 §. Hallinnollisen seuraamuksen määräämisoikeuden vanhentuminen. Rahanpesulain 8 luvun 7 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että seuraamusmaksun määräämisoikeuden vanhenemisaikoja yhtenäistettäisiin jatkuvan rikkomuksen tai laiminlyönnin ja kertaluonteisen rikkomuksen tai laiminlyönnin osalta kymmeneen vuoteen. Päätös tulisi tehdä jatkuvan rikkomuksen tai laiminlyönnin osalta kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Voimassa olevan rahanpesulain 8 luvun 7 §:n 2 momentissa ja Finanssivalvonnasta annetun lain 42 a §:n 2 momentissa on säädetty, että jatketuissa rikkomuksissa tai laiminlyönteissä ensiksi mainitun lain mukaan valvontaviranomaisella ja jälkimmäisen lain mukaan Finanssivalvonnalla on lyhempi aika tehdä päätös seuraamusmaksun määräämisestä kuin tapauksissa, joissa rikkomus tai laiminlyönti on ollut kertaluonteinen. Jatkuvan rikkomuksen tai laiminlyönnin osalta päätös seuraamusmaksusta tulee tehdä viiden vuoden kuluessa rikkomuksen tai laiminlyönnin päättymisestä, kun taas niin sanotun perusmuotoisen teon osalta päätös tulee tehdä kymmenen vuoden kuluessa rikkomuksen tai laiminlyönnin tapahtumisesta.

Voimassa olevan rahanpesulain 8 luvun 7 §:n 2 momentin seuraamusmaksun määräämistä koskevan vanhentumissäännöksen katsotaan olevan jatkuvan rikkomuksen tai laiminlyönnin osalta epä johdonmukainen. Ei voida pitää perusteltuna, että jatkuvan rikkomuksen taikka laiminlyönnin kohdalla seuraamusmaksun määräämisoikeus vanhenee viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi, kun niin sanotun perusmuotoisen, eli ei-jatkuvan teon kohdalla seuraamusmaksun määräämisoikeus on säännöksen mukaan kymmenen vuotta. Täten jatkuvan teon osalta seuraamusmaksun määräämisoikeuden vanhentumisaika tulisi muuttua kymmeneksi vuodeksi, jolloin säännös vastaisi myös kilpailulain 19 §:n 3 momenttia.

Tässä esityksessä ehdotetaan myös Finanssivalvonnasta annetun lain 42 a §:n 2 momentin muuttamista vastaavasti.

4.2 Laki Finanssivalvonnasta

Yleiset säännökset

3 §. Tehtävät. Finanssivalvonnasta annetun lain 1 luvun 3 §:n 2 momentin 5 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä todettaisiin Finanssivalvonnan tehtäväksi valvoa, että finanssimarkkinoilla toimivat noudattavat rahanpesulakia. Tämä uusi pykälämuotoilu kattaisi sen, että Finanssivalvonta valvoisi rahanpesulakiin lisättäväksi ehdotettujen pakotesäätelyn noudattamiseen liittyvien asiakkaan tuntemisvelvoitteiden noudattamista rahanpesulain 3 luvun 16 §:ään ehdotetulla tavalla.

Finanssivalvonnasta annetun lain 1 luvun 3 §:n 1 momentissa säädetään Finanssivalvonnan yleistehtävästä. Momentin mukaan Finanssivalvonnan yleisenä tehtävänä on valvoa finanssimarkkinoilla toimivien toimintaa niin kuin Finanssivalvonnasta annetussa laissa ja muualla laissa säädetään. Pykälän 2 momentissa säädetään niistä Finanssivalvonnan tehtävistä, joiden tarkempi sisältö määräytyy sen mukaan, mitä muussa lainsäädännössä säädetään. Pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaan Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa, että finanssimarkkinoilla

toimivat noudattavat niihin sovellettavia finanssimarkkinoita koskevia säännöksiä, niiden nojalla annettuja määräyksiä, toimilupansa ehtoja ja toimintaansa koskevia sääntöjä. Jos Finanssivalvonnan valvonnan kohteena olevaa yhteisöä tai laitosta koskevassa erityislainsäädännössä on säädetty esimerkiksi asiakkaan tuntemiseen liittyvistä velvoitteista, on Finanssivalvonnan tehtävänä valvoa myös näiden erityislainsäädäntöön sisältyvien velvoitteiden noudattamista.

Ehdotettu uusi muotoilu ei kaventaisi Finanssivalvonnan tehtäviä, vaan sen sijaan sisältäisi ehdotetun rahanpesulain 3 luvun 16 §:n mukaisen valvontatehtävän, jota Finanssivalvonnasta annetun lain voimassa oleva pykälä ei sisällä. Muutoksen myötä erilliset viittaukset pakotelakiin ja jäädyttämislakiin eivät olisi tarpeellisia. Näin ollen ehdotettu uusi muotoilu selkeyttäisi pykälän kyseessä olevaa kohtaa.

Valvontavaltuudet

20 b §. *Oikeus saada tietoja viranomaisilta ja julkista tehtävää hoitavalta.* Finanssivalvonnasta annetun lain 3 luvun 20 b §:n 3 momentin 3 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin viittaus rahanpesulain 7 luvun 1 §:ään. Finanssivalvonnalla olisi täten oikeus saada pykälän 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot, jos ne ovat tarpeen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 7 luvun 1 §:ssä tarkoitettun valvontatehtävän suorittamiseksi. Tämä uusi muotoilu kattaisi sen, että Finanssivalvonnalla olisi oikeus saada tarpeellisia tietoja rahanpesulaissa määriteltyihin rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen sekä pakotesäätelyn noudattamisen valvontatehtävien suorittamiseksi. Esitetty uusi muotoilu vastaisi myös paremmin pykälän alkuperäistä tarkoitusta, joka ilmenee hallituksen esityksessä 38/2018 vp (Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi, s. 18).

Hallinnolliset seuraamukset

42 a §. *Hallinnollisten seuraamusten määräämisoikeuden vanhentuminen.* Finanssivalvonnasta annetun lain 42 a §:n 2 momenttia esitetään muutettavaksi siten, että Finanssivalvonnan oikeutta määrätä hallinnollinen seuraamusmaksu jatkettun rikkomuksen tai laiminlyönnin osalta pidennettäisiin viidestä vuodesta kymmeneen vuoteen siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi. Perustelujen osalta viitataan edellä esitettyihin rahanpesulain 8 luvun 7 §:n 2 momenttia koskevan muutosehdotuksen perusteluihin.

5 Voimaantulo

Hallituksen esityksessä 236/2021 vp ehdotettujen lakien oli tarkoitus tulla voimaan 1.4.2022, poikkeuksena rahanpesulain 1 luvun 4 §:n 1 momentin 11 kohdan i alakohta, 3 luvun 3 §:n 2 momentin 2 kohta ja 13 §:ä koskevat muutokset ehdotettiin tuleviksi voimaan 1.4.2023.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.3.2023.

Rangaistuksen taannehtivuuden kiellon vuoksi ehdotettuja hallinnollisen seuraamuksen määräämistä koskevia säännöksiä ei voitaisi soveltaa taannehtivasti. Täten voimaantulon osalta ehdotetaan säädettäväksi, että rahanpesulain 8 luvun 7 §:n 2 momentin säännöstä ei sovellettaisi asiaan, joka on vireillä valvontaviranomaisessa ennen lain voimaantuloa. Muutoin ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn tekoon tai laiminlyöntiin sovellettaisiin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Vastaavasti ehdotetaan säädettäväksi, että Finanssivalvonnasta annetun lain 42 a §:n 2 momentin säännöstä ei sovellettaisi asiaan, joka on vireillä Finanssivalvonnassa ennen lain voimaantuloa. Muutoin ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn tekoon tai laiminlyöntiin sovellettaisiin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

6 Toimeenpano ja seuranta

Lain toimivuutta seurataan valtiovarainministeriön ja sisäministeriön toimesta muun muassa kansallisten rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen viranomaistyöryhmien puitteissa ja keskeisten rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen toimijoiden kanssa käytävien keskustelujen pohjalta. Erityisesti rahanpesulain 7 luvun 1 §:ssä valvomaan säädetyillä valvontaviranomaisilla ja asianajajayhdistyksellä on mahdollisuus valvontatehtäviä suorittaessaan havaita lainmuutosten vaikutusta säännösten toimeenpanoon ja toimivuuteen sekä antaa valvottavilleen ohjeistusta tarpeelliseksi katsomiltaan osin.

7 Esityksen suhde täydennettävään esitykseen

Täydentävä hallituksen esitys sisältää muutos- ja täydennysehdotuksia, jotka koskevat hallituksen esityksessä 236/2021 vp esitettyjä säännösehdoituksia kansainvälisten talouspakotteiden ja kansallisten jäädyttämispäätösten noudattamisesta sekä hallinnollisista seuraamuksista rahapesulaissa ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

8 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Voimassa oleva rahanpesulaki on säädetty perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella. Voimassa olevan sääntelyn perustuslainmukaisuutta arvioitiin merkittävän julkisen vallan käytön, hallinnollisten rahamääräisten seuraamusten, yksityiselämän suojan, omaisuuden suojan, elinkeinovapauden ja oikeusturvan osalta neljännen rahanpesudirektiivin implementointia koskeneessa hallituksen esityksessä (HE 228/2016 vp). Perustuslakivaliokunta katsoi lausunnossaan PeVL 2/2017 vp, että lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä. Myös Finanssivalvonnasta annettu laki on useaan otteeseen ollut perustuslakivaliokunnan arvioitavana.

Tässä hallituksen esityksessä ehdotetut muutokset pääosin täsmentävät ja selventävät voimassa olevia säännöksiä rahanpesulaissa ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa. Muutoksilla myös korjataan joitain HE 236/2021 vp:ssä ehdotettuja säännöksiä täsmällisemmiksi ja tarkkarajaisemmiksi. Ehdotuksiin sisältyvät muutokset eivät olisi sisällöltään tai luonteeltaan merkittävästi uudentyyppisiä.

Tässä hallituksen esityksessä ehdotetun rahanpesulain 3 luvun 16 §:n suhdetta perustuslakiin on arvioitu jo hallituksen esityksessä 236/2021 vp.

Esityksessä ehdotetaan rahanpesulain 8 luvun 7 §:n 2 momenttia ja Finanssivalvonnasta annetun lain 42 a §:n 2 momenttia muutettavaksi niin, että seuraamusmaksun määräämisoikeuden van-

henemisaikoja yhtenäistettäisiin jatkuvan rikkomuksen tai laiminlyönnin ja kertaluonteisen rikkomuksen tai laiminlyönnin osalta kymmeneen vuoteen. Päätös tulisi tehdä jatkettu rikkomuksen tai laiminlyönnin osalta kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Perustuslakivaliokunnan vakiintuneen tulkinnan mukaan tällaiset seuraamusmaksut eivät ole perustuslain 81 §:n mielessä sen paremmin veroja kuin maksujakaan vaan lainvastaisesta teosta määrättäviä sanktioluonteisia hallinnollisia seuraamuksia. Valiokunta on asiallisesti rinnastanut rangaistusluonteisen taloudellisen seuraamuksen rikosoikeudelliseen seuraamukseen (PeVL 14/2013 vp, PeVL 17/2012 vp, PeVL 9/2012 vp, s. 2/I, PeVL 55/2005 vp, s. 2/I ja PeVL 32/2005 vp, s. 2/II).

Hallinnollisen seuraamuksen yleisistä perusteista on säädettävä perustuslain 2 §:n 3 momentin edellyttämällä tavalla lailla, koska sen määräämiseen sisältyy julkisen vallan käyttöä. Valiokunta on myös katsonut, että kyse on merkittävästä julkisen vallan käytöstä. Laissa on täsmällisesti ja selkeästi säädettävä maksuvelvollisuuden ja maksun suuruuden perusteista sekä maksuvelvollisen oikeusturvasta samoin kuin lain täytäntöönpanon perusteista (PeVL 14/2013 vp, PeVL 17/2012 vp, PeVL 9/2012 vp, s. 2/I, PeVL 57/2010 vp, s. 2/II, PeVL 55/2005 vp, s. 2/I ja PeVL 32/2005 vp, s. 2—3).

Vaikka perustuslain 8 §:n rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen täsmällisyysvaatimus ei sellaisenaan kohdistu hallinnollisten seuraamusten sääntelyyn, ei tarkkuuden yleistä vaatimusta kuitenkaan voida tällaisen sääntelyn yhteydessä sivuuttaa (PeVL 14/2013 vp, PeVL 17/2012 vp, PeVL 9/2012 vp, s. 2/II, PeVL 57/2010 vp, s. 2/II ja PeVL 74/2002 vp, s. 5/I). Lisäksi säännösten tulee täyttää sanktioiden oikeasuhtaisuuteen liittyvät vaatimukset (katso esimerkiksi PeVL 28/2014 vp, PeVL 15/2014 vp).

Hallituksen esityksessä esitetyt muutokset ovat sopusoinnussa perustuslain kanssa ja ne voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella esitetään, että eduskunta hyväksyisi laeiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain ja Finanssivalvonnasta annetun lain 3 ja 20 b §:n muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 236/2021 vp) 1. ja 2. lakiehdotuksen tässä täydentävässä esityksessä ehdotetulla tavalla muutettuina.

1.

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 8 luvun 4 §:n 2 momentti ja 7 §:n 2 momentti,
lisätään 3 lukuun uusi 16 §, 8 luvun 1 §:n 1 momenttiin uusi 9 c kohta ja 3 §:n 1 momenttiin uusi 9 c kohta ja 5 a §,
sellaisena kuin niistä ovat 8 luvun 1 §:n 1 momentti ja 3 §:n 1 momentti osaksi laissa 573/2019, seuraavasti:

3 luku

Asiakkaan tunteminen

16 §

Pakotesäätelyn noudattamiseen liittyvä asiakkaan tunteminen

Ilmoitusvelvollisella tulee olla tehokkaat toimintaperiaatteet, menettelytavat ja sisäinen valvonta sen varmistamiseksi, että ilmoitusvelvollinen noudattaa asiakkaan tuntemisessa eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämistä annetun lain (659/1967) 1 §:n ja 2 a §:n 1 momentissa tarkoitettuja asetuksia sekä päätöksiä, jotka on annettu varojen jäädyttämisestä terrorismin torjumiseksi annetun lain (325/2013) nojalla, jäljempänä *pakotesäätely*.

8 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Rikemaksu

Valvontaviranomainen määrää rikemaksun sen valvottavaksi 7 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetylle ilmoitusvelvolliselle, lukuun ottamatta 1 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinonharjoittajaa ja yhteisöä, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

9 c) laiminlyö tai rikkoo 3 luvun 16 §:ssä tarkoitetun veloitteen varmistaa tehokkailla toimintaperiaatteilla, menettelytavoilla ja sisäisellä valvonnalla, että ilmoitusvelvollinen noudattaa asiakkaan tuntemisessa pakotesäätelyä;

3 §

Seuraamusmaksu

Valvontaviranomainen määrää seuraamusmaksun sen valvottavaksi 7 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetyille ilmoitusvelvolliselle, lukuun ottamatta 1 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinoharjoittajaa ja yhteisöä, joka tahallaan tai huolimattomuudesta vakavasti, toistuvasti tai järjestelmällisesti:

9 c) laiminlyö tai rikkoo 3 luvun 16 §:ssä tarkoitetun velvoitteen varmistaa tehokkailla toimintaperiaatteilla, menettelytavoilla ja sisäisellä valvonnalla, että ilmoitusvelvollinen noudattaa asiakkaan tuntemisessa pakotesäätelyä;

4 §

Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruus

Finanssivalvonnan määräämä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kymmenen prosenttia laitoksen seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai viisi miljoonaa euroa, sen mukaan kumpi on suurempi. Jos luotto- tai rahoituslaitos on osa konsernia, liikevaihdolla tarkoitetaan konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihtoa. Jos tilinpäätös ei ole seuraamusmaksua määrättäessä vielä valmistunut, seuraamusmaksu on määrättävä sitä edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisesta liikevaihdosta. Jos luotto- tai rahoituslaitos on vasta aloittanut toimintansa eikä tilinpäätöstä ole saatavissa, liikevaihto on arvioitava muun saatavan selvityksen perusteella.

5 a §

Hallinnollisen seuraamuksen määrääminen yritysjärjestelytilanteessa

Rikemaksu, julkinen varoitus tai seuraamusmaksu voidaan määrätä myös sellaiselle elinkeinoharjoittajalle, jolle elinkeinotoiminta, jossa laiminlyönti tai rikkomus on tapahtunut, on siirtynyt yrityskaupan tai muun yritysjärjestelyn seurauksena.

7 §

Hallinnollisen seuraamuksen määräämisoikeuden vanhentuminen

Valvontaviranomainen ei saa määrätä seuraamusmaksua eikä aluehallintovirasto saa asianajajajyhdistyksen tekemän esityksen johdosta määrätä seuraamusmaksua, jos päätöstä ei ole tehty kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen taikka laiminlyönnin osalta kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 8 luvun 7 §:n 2 momentin säännöstä ei sovelleta asiaan, joka on vireillä valvontaviranomaisessa ennen lain voimaantuloa. Muutoin ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn tekoon tai laiminlyöntiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 3 §:n 2 momentin 5 kohta, 20 b §:n 3 momentin 3 kohta ja 42 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 20 b §:n 3 momentin 3 kohta laissa 402/2018 ja 42 a §:n 2 momentti laeissa 611/2014 ja 1071/2017, seuraavasti:

3 §

Tehtävät

Laissa erikseen säädettyjen tehtäviensä toteuttamiseksi Finanssivalvonta:

5) valvoo, että finanssimarkkinoilla toimivat noudattavat rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettua lakia sekä sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä;

20 b §

Oikeus saada tietoja viranomaisilta ja julkista tehtävää hoitavalta

Finanssivalvonnalla on oikeus saada 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot, jos ne ovat tarpeen:

3) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 7 luvun 1 §:ssä tarkoitettun valvontatehtävän suorittamiseksi;

42 a §

Hallinnollisten seuraamusten määräämisoikeuden vanhentuminen

Finanssivalvonta ei saa määrätä seuraamusmaksua, jos sitä ei ole tehty kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen taikka laiminlyönnin osalta kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 42 a §:n 2 momentin säännöstä ei sovelleta asiaan, joka on vireillä Finanssivalvonnassa ennen lain voimaantuloa. Muutoin ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn tekoon tai laiminlyöntiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä xx.x.20xx

Pääministeri

Sanna Marin

Valtiovarainministeri Annika Saarikko

1.

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 8 luvun 4 §:n 2 momentti ja 7 §:n 2 momentti,
lisätään 3 lukuun uusi 16 §, 8 luvun 1 §:n 1 momenttiin uusi 9 c kohta ja 3 §:n 1 momenttiin uusi 9 c kohta ja 5 a §,
sellaisena kuin niistä ovat 8 luvun 1 §:n 1 momentti ja 3 §:n 1 momentti osaksi laissa 573/2019, seuraavasti:

Alkuperäinen ehdotus

Täydentävä ehdotus

3 luku

3 luku

Asiakkaan tunteminen

Asiakkaan tunteminen

16 §

16 §

Varojen jäädyttämiseen liittyvä asiakkaan tunteminen

Pakotesäätelyn noudattamiseen liittyvä asiakkaan tunteminen

Ilmoitusvelvollisen on aina asiakassuhdetta perustettaessa ja asiakassuhteen jatkuvassa seurannassa sekä 2 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa ennen kuin yksittäinen liiketoimi suoritetaan varmistuttava siitä, onko asiakas eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämisestä annetun lain (659/1967) 2 a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa Euroopan unionin asetuksissa tai varojen jäädyttämisestä terrorismin torjumiseksi annetussa laissa (325/2013) säädetyn varojen jäädyttämisen kohteena.

Jos ilmoitusvelvollinen asiakassuhteen jatkuvassa seurannassa toteaa asiakkaansa olevan 1 momentissa tarkoitettujen varojen jäädyttämisen kohteena, asiakassuhteeseen sovelletaan vastaavasti mainitussa momentissa tarkoitettua asetusta tai varojen jäädyttämisestä terrorismin torjumiseksi annetun lain asiaa

Ilmoitusvelvollisella tulee olla tehokkaat toimintaperiaatteet, menettelytavat ja sisäinen valvonta sen varmistamiseksi, että ilmoitusvelvollinen noudattaa asiakkaan tuntemisessä eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämisestä annetun lain (659/1967) 1 §:n ja 2 a §:n 1 momentissa tarkoitettuja asetuksia sekä päätöksiä, jotka on annettu varojen jäädyttämisestä terrorismin torjumiseksi annetun lain (325/2013) nojalla, jäljempänä pakotesäätely.

Alkuperäinen ehdotus

Täydentävä ehdotus

koskevia säännöksiä. Ilmoitusvelvollisen on lisäksi toimitettava tarvittavat tiedot ulosottomiehelle eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämiseksi annetun lain 2 b §:n 3 momentin ja varojen jäädyttämisestä terrorismin torjumiseksi annetun lain 14 §:n mukaisesti.

8 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1§

Rikemaksu

Valvontaviranomainen määrää rikemaksun sen valvottavaksi 7 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetyille ilmoitusvelvolliselle, lukuun ottamatta 1 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinoharjoittajaa ja yhteisöä, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

9 c) laiminlyö tai rikkoo 3 luvun 16 §:ssä tarkoitetun velvoitteen *tuntea asiakas varojen jäädyttämiseen* liittyen;

3 §

Seuraamusmaksu

Valvontaviranomainen määrää seuraamusmaksun sen valvottavaksi 7 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetyille ilmoitusvelvolliselle, lukuun ottamatta 1 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinoharjoittajaa ja yhteisöä, joka tahallaan tai huolimattomuudesta vakavasti, toistuvasti tai järjestelmällisesti:

9 c) laiminlyö tai rikkoo 3 luvun 16 §:ssä tarkoitetun velvoitteen *tuntea asiakas varojen jäädyttämiseen* liittyen;

8 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1§

Rikemaksu

Valvontaviranomainen määrää rikemaksun sen valvottavaksi 7 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetyille ilmoitusvelvolliselle, lukuun ottamatta 1 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinoharjoittajaa ja yhteisöä, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

9 c) laiminlyö tai rikkoo 3 luvun 16 §:ssä tarkoitetun velvoitteen *varmistaa tehokkailla toimintaperiaatteilla, menettelytavoilla ja sisäisellä valvonnalla, että ilmoitusvelvollinen noudattaa asiakkaan tuntemisessa pakotesäätelyä*;

3 §

Seuraamusmaksu

Valvontaviranomainen määrää seuraamusmaksun sen valvottavaksi 7 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetyille ilmoitusvelvolliselle, lukuun ottamatta 1 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinoharjoittajaa ja yhteisöä, joka tahallaan tai huolimattomuudesta vakavasti, toistuvasti tai järjestelmällisesti:

9 c) laiminlyö tai rikkoo 3 luvun 16 §:ssä tarkoitetun velvoitteen *varmistaa tehokkailla toimintaperiaatteilla, menettelytavoilla ja sisäisellä valvonnalla, että ilmoitusvelvollinen*

Alkuperäinen ehdotus

Täydentävä ehdotus

noudattaa asiakkaan tuntemisessa pakotesäätelyä;

4§

Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruus

Finanssivalvonnan määräämä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kymmenen prosenttia laitoksen seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai viisi miljoonaa euroa, sen mukaan kumpi on suurempi. Jos luotto- tai rahoituslaitos on osa konsernia, liikevaihdolla tarkoitetaan konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihtoa. Jos tilinpäätös ei ole seuraamusmaksua määrättäessä vielä valmistunut, seuraamusmaksu on määrättävä sitä edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisesta liikevaihdosta. Jos luotto- tai rahoituslaitos on vasta aloittanut toimintansa eikä tilinpäätöstä ole saatavissa, liikevaihto on arvioitava muun saatavan selvityksen perusteella.

5 a §

Hallinnollisen seuraamuksen määrääminen yritysjärjestelytilanteessa

Rikemaksu, julkinen varoitus tai seuraamusmaksu voidaan määrätä myös sellaiselle elinkeinonharjoittajalle, jolle elinkeinotoiminta, jossa laiminlyönti tai rikkomus on tapahtunut, on siirtynyt yrityskaupan tai muun yritysjärjestelyn seurauksena.

7 §

*Hallinnollisen seuraamuksen määräämisoi-
keuden vanhentuminen*

Valvontaviranomainen ei saa määrätä seuraamusmaksua eikä aluehallintovirasto saa

Alkuperäinen ehdotus

Täydentävä ehdotus

asianajajayhdistyksen tekemän esityksen johdosta määrätä seuraamusmaksua, jos päätöstä ei ole tehty kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen taikka laiminlyönnin osalta kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Voimassa oleva laki

Täydentävä ehdotus

3 luku

3 luku

Asiakkaan tunteminen

Asiakkaan tunteminen

16 §

uusi 16 §

Pakotesäätelyn noudattamiseen liittyvä asiakkaan tunteminen

Ilmoitusvelvollisella tulee olla tehokkaat toimintaperiaatteet, menettelytavat ja sisäinen valvonta sen varmistamiseksi, että ilmoitusvelvollinen noudattaa asiakkaan tuntemisessä eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämisestä annetun lain (659/1967) 1§:n ja 2 a §:n 1 momentissa tarkoitettuja asetuksia sekä päätöksiä, jotka on annettu varojen jäädyttämisestä terrorismin torjumiseksi annetun lain (325/2013) nojalla, jäljempänä pakotesäätely.

8 luku

8 luku

Hallinnolliset seuraamukset

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

1 §

Rikemaksu

Rikemaksu

Valvontaviranomainen määrää rikemaksun sen valvottavaksi 7 luvun 1 §:n 1 momentissa

Valvontaviranomainen määrää rikemaksun sen valvottavaksi 7 luvun 1 §:n 1 momentissa

Voimassa oleva laki

Täydentävä ehdotus

säädetylle ilmoitusvelvolliselle, lukuun ottamatta 1 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinoharjoittajaa ja yhteisöä, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

säädetylle ilmoitusvelvolliselle, lukuun ottamatta 1 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinoharjoittajaa ja yhteisöä, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

uusi 9 c)

9 c) laiminlyö tai rikkoo 3 luvun 16 §:ssä tarkoitetun velvoitteen varmistaa tehokkailla toimintaperiaatteilla, menettelytavoilla ja sisäisellä valvonnalla, että ilmoitusvelvollinen noudattaa asiakkaan tuntemisessa pakotesääntelyä;

3 §

3 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu

Valvontaviranomainen määrää seuraamusmaksun sen valvottavaksi 7 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetylle ilmoitusvelvolliselle, lukuun ottamatta 1 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinoharjoittajaa ja yhteisöä, joka tahallaan tai huolimattomuudesta vakavasti, toistuvasti tai järjestelmällisesti:

Valvontaviranomainen määrää seuraamusmaksun sen valvottavaksi 7 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetylle ilmoitusvelvolliselle, lukuun ottamatta 1 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinoharjoittajaa ja yhteisöä, joka tahallaan tai huolimattomuudesta vakavasti, toistuvasti tai järjestelmällisesti:

uusi 9 c)

9 c) laiminlyö tai rikkoo 3 luvun 16 §:ssä tarkoitetun velvoitteen varmistaa tehokkailla toimintaperiaatteilla, menettelytavoilla ja sisäisellä valvonnalla, että ilmoitusvelvollinen noudattaa asiakkaan tuntemisessa pakotesääntelyä;

4 §

4 §

Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruus

Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruus

Finanssivalvonnan määräämä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kymmenen prosenttia luotto- tai rahoituslaitoksen *tekoa tai laiminlyöntiä* edeltävän vuoden liikevaihdosta tai viisi miljoonaa euroa, sen mukaan kumpi on suurempi. Jos luotto- tai rahoituslaitos on osa konsernia, liikevaihdolla tarkoitetaan konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa. Jos tilinpäätös ei ole seuraamusmaksua määrättäessä

Finanssivalvonnan määräämä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kymmenen prosenttia luotto- tai rahoituslaitoksen *seuraamusmaksun määräämistä* edeltävän vuoden liikevaihdosta tai viisi miljoonaa euroa, sen mukaan kumpi on suurempi. Jos luotto- tai rahoituslaitos on osa konsernia, liikevaihdolla tarkoitetaan konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista *seuraamus-*

Voimassa oleva laki

vielä valmistunut, seuraamusmaksu on määrättävä sitä edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisesta liikevaihdosta. Jos luotto- tai rahoituslaitos on vasta aloittanut toimintansa eikä tilinpäätöstä ole saatavissa, liikevaihto on arvioitava muun saatavan selvityksen perusteella.

uusi 5 a §

7 §

*Hallinnollisen seuraamuksen määräämisoi-
keuden vanhentuminen*

Valvontaviranomainen ei saa määrätä seuraamusmaksua eikä aluehallintovirasto saa asianajajayhdistyksen tekemän esityksen johdosta määrätä seuraamusmaksua, jos päätöstä ei ole tehty kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen taikka laiminlyönnin osalta *viiden* vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Täydentävä ehdotus

maksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihtoa. Jos tilinpäätös ei ole seuraamusmaksua määrättäessä vielä valmistunut, seuraamusmaksu on määrättävä sitä edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisesta liikevaihdosta. Jos luotto- tai rahoituslaitos on vasta aloittanut toimintansa eikä tilinpäätöstä ole saatavissa, liikevaihto on arvioitava muun saatavan selvityksen perusteella.

5 a §

***Hallinnollisen seuraamuksen määrääminen
yritysjärjestelytilanteessa***

Rikemaksu, julkinen varoitus tai seuraamusmaksu voidaan määrätä myös sellaiselle elinkeinonharjoittajalle, jolle elinkeinotoiminta, jossa laiminlyönti tai rikkomus on tapahtunut, on siirtynyt yrityskaupan tai muun yritysjärjestelyn seurauksena.

7 §

*Hallinnollisen seuraamuksen määräämisoi-
keuden vanhentuminen*

Valvontaviranomainen ei saa määrätä seuraamusmaksua eikä aluehallintovirasto saa asianajajayhdistyksen tekemän esityksen johdosta määrätä seuraamusmaksua, jos päätöstä ei ole tehty kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen taikka laiminlyönnin osalta *kymmenen* vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 8 luvun 7 §:n 2 momentin säännöstä ei sovelleta asiaan, joka on vireillä valvontaviranomaisessa ennen lain voimaantuloa. Muutoin ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn tekoon tai laiminlyöntiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 3 §:n 2 momentin 5 kohta, 20 b §:n 3 momentin 3 kohta ja 42 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 20 b §:n 3 momentin 3 kohta laissa 402/2018 ja 42 a §:n 2 momentti laeissa 611/2014 ja 1071/2017, seuraavasti:

Alkuperäinen ehdotus

3 §

Tehtävät

Laissa erikseen säädettyjen tehtäviensä toteuttamiseksi Finanssivalvonta:

5) valvoo, että finanssimarkkinoilla toimivat noudattavat niitä koskevia säännöksiä ja määräyksiä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämistä annetun lain (659/1967) 2 a §:n 1 momentissa tarkoitettuja Euroopan unionin asetuksia, jäljempänä pakoteasetukset, sekä päätöksiä, jotka on annettu varojen jäädyttämisestä terrorismin torjumiseksi annetun lain (325/2013) nojalla;

20 b §

Oikeus saada tietoja viranomaisilta ja julkista tehtävää hoitavalta

Täydentävä ehdotus

3§

Tehtävät

Laissa erikseen säädettyjen tehtäviensä toteuttamiseksi Finanssivalvonta:

5) valvoo, että finanssimarkkinoilla toimivat noudattavat rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettua lakia sekä sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä;

20 b §

Oikeus saada tietoja viranomaisilta ja julkista tehtävää hoitavalta

Alkuperäinen ehdotus

Finanssivalvonnalla on oikeus saada 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot, jos ne ovat tarpeen:

3) rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen estämiseksi tai pakoteasetusten ja varojen jäädyttämisestä terrorismin torjumiseksi annetun lain nojalla annettujen päätösten noudattamiseksi;

Täydentävä ehdotus

Finanssivalvonnalla on oikeus saada 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot, jos ne ovat tarpeen:

3) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 7 luvun 1 §:ssä tarkoitetun valvontatehtävän suorittamiseksi;

42 a §

*Hallinnollisten seuraamusten määräämisoi-
keuden vanhentuminen*

Finanssivalvonta ei saa määrätä seuraamusmaksua, jos sitä ei ole tehty kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen taikka laiminlyönnin osalta kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Voimassa oleva laki

3§

5) valvoo, että finanssimarkkinoilla toimivat noudattavat niitä koskevia säännöksiä ja määräyksiä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisestä ja selvittämisestä;

20 b §

Oikeus saada tietoja viranomaisilta ja julkista tehtävää hoitavalta

Ehdotus

3 §

5) valvoo, että finanssimarkkinoilla toimivat noudattavat rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettua lakia sekä sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä;

20 b §

Oikeus saada tietoja viranomaisilta ja julkista tehtävää hoitavalta

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Finanssivalvonnalla on oikeus saada 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot, jos ne ovat tarpeen:

Finanssivalvonnalla on oikeus saada 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot, jos ne ovat tarpeen:

3) rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen estämiseksi;

3) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 7 luvun 1 §:ssä tarkoitetun valvontatehtävän suorittamiseksi;

42 a §

42 a §

*Hallinnollisten seuraamusten määräämisoi-
keuden vanhentuminen*

*Hallinnollisten seuraamusten määräämisoi-
keuden vanhentuminen*

Finanssivalvonta ei saa määrätä seuraamusmaksua, jos sitä ei ole tehty kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen taikka laiminlyönnin osalta viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Finanssivalvonta ei saa määrätä seuraamusmaksua, jos sitä ei ole tehty kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen taikka laiminlyönnin osalta kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 42 a §:n 2 momentin säännöstä ei sovelleta asiaan, joka on vireillä Finanssivalvonnassa ennen lain voimaantuloa. Muutoin ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn tekkoon tai laiminlyöntiin, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.
